

บทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

นางสาวปิยนุช สังข์ช่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

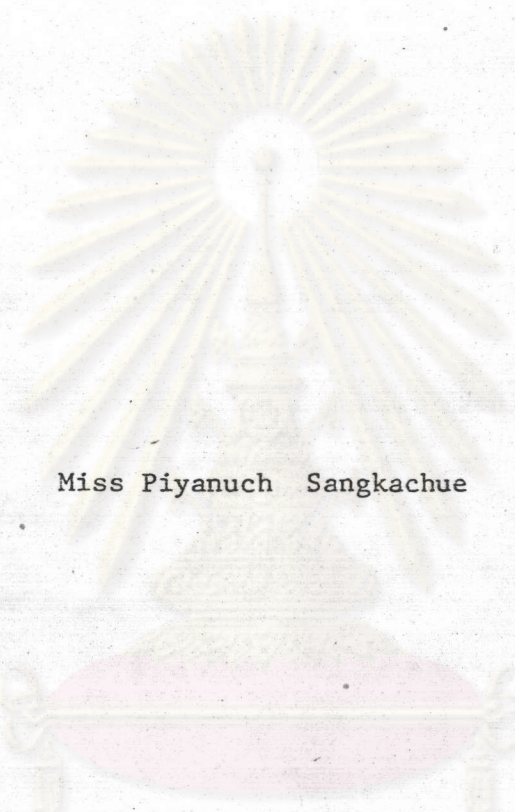
ISBN 974-578-833-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017339

11๗8๘๗๕๑๙

THE EXPECTED ROLE AND THE ACTUAL PERFORMANCE OF THE MASS MEDIA IN
SUPPORTING THE WORK AND IMAGE OF SOCIAL WORKERS : THE OPINION OF
SOCIAL WORKERS

Miss Piyanuch Sangkachue

ศูนย์วิทยุโทรทัศน์
สภามหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-833-3

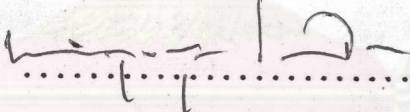

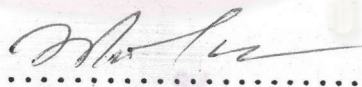
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติ
งานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ : ในทัศนะของ
นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ
โดย นางสาวปิยนุช สังข์ช่วย
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี เขยจรรยา

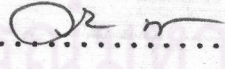
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์บำรุงสุข สีหอำไพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พชณี เขยจรรยา)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

ปิยนุช สังข์ช่วย : บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการส่งเสริม
การปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์
วิชาชีพ (THE EXPECTED ROLE AND THE ACTUAL PERFORMANCE OF THE MASS MEDIA
IN SUPPORTING THE WORK AND IMAGE OF SOCIAL WORKERS : THE OPINION OF
SOCIAL WORKERS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.พัชนี เขยจรรยา, 105 หน้า ISBN
ISBN 974-578-833-3

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนใน
การส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์
วิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่ทำงานทางด้านสังคมสงเคราะห์
ให้กับหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 130 คน

ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในทัศนะ
ของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ พบว่า

1. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับ
หน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง
2. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้
รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชน ในทัศนะ
ของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยบทบาทที่เป็นจริง
ต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง
3. บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเผยแพร่ภาพพจน์ของ
นักสังคมสงเคราะห์ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.001 โดยบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าบทบาทที่คาดหวัง

สำหรับทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนแต่ละประเภทในด้านต่าง ๆ จากผลการวิจัย
พบว่า สื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์ของงาน
สังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ โทรทัศน์ และน้อยที่สุด คือ วิทยุ สื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าว
เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ และน้อยที่สุด คือ วิทยุ สื่อมวลชนที่ควรมี
การปรับปรุงแก้ไขในด้านการเสนอข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์
สื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนได้มากที่สุด คือ โทรทัศน์
และความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้านการบริการทางสังคมสงเคราะห์ตามความคิดเห็นส่วนใหญ่จะเป็นไป
ในทางอ้อมมากที่สุด

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต *Titit*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *Phon*

PIYANUCH SANGKHACHUE : THE EXPECTED ROLE AND THE ACTUAL PERFORMANCE OF THE MASS MEDIA IN SUPPORTING THE WORK AND IMAGE OF SOCIAL WORKERS : THE OPINION OF SOCIAL WORKERS. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.PATCHANEE CHEYJUNYA, 105 pp. ISBN 974-578-833-3

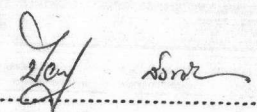
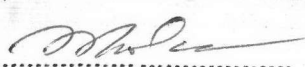
The main purpose of this study was to find out the expected role and the actual performance of the mass media in supporting the work and image of social workers according to the opinions of social workers. One hundred and thirty social workers who were working at governmental and private organizations were selected for the study.

In comparing the difference between the expected role and the actual performance of mass media according to the opinions of social workers, it was find out that :

1. The expected role and the actual performance of mass media in giving information about the organization as well as the work was statistically significantly difference at .001 level in which the actual performance was lower than the expected role.
2. The expected role and the actual performance of mass media in transmitting knowledge as well as in promoting skill attitude and appropriate behaviour to people was statistically significantly difference at .001 level in which the actual performance was lower than the expected role.
3. The expected role and the actual performance of mass media in contributing the image of social workers was statistically significantly difference at .001 level in which the actual performance has lower than the expected role.

As for the opinions of social workers toward mass media, it was found out, in this study that, television was the type of mass media which contributed information concerning social work activity which supported the work of social workers mostly and the least one was radio. Mass media which contributed the news for social work activity mostly was newspaper and the least one was radio. The mass media which needed to improve the techniques in contributing social work activity was newspaper. The mass media which could help making good understanding to the work of social work was television. Lastly, the help of mass media to social work service was seen in the indirect way in stead of the direct own.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้มีพระคุณหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี เชยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ได้ ศาสตราจารย์บำรุงสุข สีหอำไพ และดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ที่กรุณาสละเวลาในการ เป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบพระคุณนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัย รวมทั้งเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำและความสะดวกแก่ผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนอย่างดีที่สุดแก่ผู้วิจัยในด้านการเงิน และกำลังใจจนสำเร็จการศึกษา

ปิยนุช สังข์ช่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	9
สมมติฐาน	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
ขอบเขตการวิจัย	10
นิยามศัพท์	11
2. ทฤษฎี แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
ตัวแปรในการวิจัย.....	48
เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล.....	48
ความน่าเชื่อถือของ เครื่องมือ.....	49
เกณฑ์ในการให้คะแนน.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	52
ส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน.....	56
ส่วนที่ 3 ทักษะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชน แต่ละประเภท.....	67
5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	81
ข้อเสนอแนะ.....	86
รายการอ้างอิง.....	88
ภาคผนวก.....	94
ประวัติผู้เขียน.....	105

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตาม สถานที่ทำงาน	53
2	แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตาม เพศ.....	53
3	แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตาม อายุ.....	54
4	แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	55
5	แสดงจำนวนและร้อยละของนักสังคมสงเคราะห์จำแนกตาม ระยะเวลาในการทำงาน (ปี).....	55
6	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับ บทบาทที่เป็นจริงในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงาน และการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคม สงเคราะห์วิชาชีพ.....	57
7	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาท ที่เป็นจริงในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและ การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์แต่ระดับ ในทัศนะของนักสังคม สงเคราะห์วิชาชีพ.....	58
8	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาท ที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่ถูก ต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพ.....	60

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
9	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่อง ทักษะ ทศนคติ และพฤติกรรม ที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชนแต่ละด้านในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ.....	61
10	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ.....	64
11	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์แต่ละด้านในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ....	65
12	แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะ เกี่ยวกับการ เสนอ เนื้อหาสาระ ในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์.....	68
13	แสดงจำนวนและร้อยละของการ เสนอข่าว เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์.....	69
14	แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะ เกี่ยวกับสื่อมวลชนที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านการ เสนอข่าว.....	69
15	แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะ เกี่ยวกับสื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง.....	70
16	แสดงจำนวนและร้อยละของทัศนะ เกี่ยวกับความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้านการบริการทางสังคมสงเคราะห์.....	71